

ת"פ 17289/09 - מדינת ישראל, פרקליטות מחוז תל-אביב נגד
הניסים מלאך - נשפט, ויקטור חיים פנחס - נשפט, אניתה ענת מסורי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 15-09-17289 מדינת ישראל נ' מלאך ואח'

לפני כבוד השופט שאל אבינו

המאשימה:

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד טליה קלמרו
פרקליטות מחוז תל-אביב (פלילי)

נגד

הנאשמים:

1. ניסים מלאך - נשפט
2. ויקטור חיים פנחס - נשפט
3. אניתה ענת מסורי
ע"י ב"כ עו"ד עזריאל רוטמן

החלטה
(נאשמה 3)

א. פתח דבר:

1. נאשמה 3 (להלן - הנאשמה) הואשמה בכתב האישום המקורי, יחד עם שני הנאשמים נוספים, בעבירה של גרים מות בrelsנות לפי הוראות סעיף 304 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין), בגין תאונה טראגית שבמהלכה נפגע קשה מר יהונתן נעים ז"ל ולאחר מכן נפטר.
2. נסיבות המקירה פורטו בהרחבה בجزר דין של נאשימים 1 ו-2 (להלן - גזר הדין) והמעיין ע"י שם. בקצרה ובתמצית יצוין כאן כי בין יום 9.3.11 לבין יום 10.3.11 בילה יהונתן ז"ל בפא"ב בית הקפה בשם "קפה אדר", שהיה ממוקם באותה העת במבנה בדרך יפו 44, תל-אביב (להלן - העסק). בשעה 01:30 בקרוב החל יהונתן לעלות בגין המדרגות שהוביל אל קומת הגלריה, בה היו ממוקמים מקומות ישיבה נוספים וכן השירותים של העסק. בעודו עולה במדרגות נפל יהונתן לאחור, בנסיבות שאין ידועות. ראשו של יהונתן נחת בבטן של שולחן העשו מתקת, נגרמו לו שברים בגולגולת ונזק מוחי והוא איבד את הכרתו והובל לבית החולים. יהונתן נודה מספר פעמים אך לא שב להכרתו עד שנפטר, כתוצאה מן הפגיעה, ביום 13.5.11.

3. הדיון בכתב האישום המקורי החל לפני מותב אחר ו בשלב מסוים הועבר לגישור לפני. בתום הגישור הגיעו כל הצדדים להסדר טיעון. לאחר מכן, בהסכמה הצדדים ולבקשותם, גם הטעונים לעונש נשמעו לפני.

עמוד 1

כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין - או © verdicts.co.il

כתב האישום המתוון, הסדר הטיעון וגזר הדין:

4. הסדר הטיעון בעניינם של הנאים כל הסכומות הן במשור הדינו והן במשור העונשי-מהותי. במישור הדינו, במסגרת הסדר הטיעון הוגש כתב אישום מתוון, שהתיקון המרכזי והעיקרי בו הוא אי-יחס קשור סיבתי בין מעשיהם ומחדיליהם של הנאים לבין מותו של יהונתן ז"ל.
5. עובדות כתב האישום המתוון - בעיקרי הדברים ובהתיחס לנאשנות ולרקע למשעה בלבד - הין כללה:
- בחודש אפריל 2010 או בסמוך לכך, שכרו נאים 1 ואחר חנות, שהינה חלק מבנה, לצורך הקמת העסק. בטרם פתחו את העסק ערכ נאים 1 שיפוץ ובמסגרתו פירק, בעצמו או באמצעות אחר, את גרם המדרגות שהוביל לגלריה שבמকומם.
- נאם 1 שכר את שירותו של נאים 2 לבניה והתקין, לפי בקשה נאים 1, גרם מדרגות לוליני המוביל אל קומת הגלריה, שבה הותקנו גם השירותים היחידים בבית העסק, אשר יועד לשמש את הלוקחות והעובדים.
- גרם המדרגות נבנה ללא היתר בניה ובניגוד לתקנות ולתקין, היוזה סיכון לבאי המקום וביתר שאת למי שצרכו משקאות אלכוהוליים שנמכרו במקום. הסיכון נבע בין היתר מכך שבגרם המדרגות הלוליני שנועד לשמש דרך מוצאת בטוחה לียวדים בגלריה ול משתמשים בחדרי השירותים - עומק שליחי המדרגות לא עמד במינימום הקבוע בחוק והמעקה נבנה ללא אנכים ובגובה פחות מהקבע בחוק.
- הנאשנות, שהינה הנדסאית-אדראכלית, נשכחה על ידי נאים 1 על מנת לטפל בבקשתו לקבלת רישיון עסק. הנאשנות ערוכה עברו נאים 1 שני בקשה לרישיון עסק שהוגשו למחלתת רישיון העסקים בעירייה. בבקשתו אשרה הנאשנות עובדה לא נcona, שלפי יש היתר לבניה בתיק הבניין. הנאשנות גם מנעה מליין כי גרם המדרגות נבנה ללא היתר, בניגוד לדין ובאופן המסקן את באי המקום. כמו כן מנעה הנאשנות מהתריע ולהבהיר לנאים 1 כי על פי חוק אסור לעשות שימוש בגרם המדרגות.
- בסתמך על הבקשות והטכניות שערכה הנאשנות קיבלה העירייה את הבקשת להגשה, החלה בתהילך בדיקתה באגפים השונים וממנעה מפעול משפטי ומנהלית לסגירה מידית של המקום.
- על רקע העבודות הנטענות הנ"ל הואשמה הנאשנות, בכתב האישום המתוון, בעבריה של הפרת חובה של אחראי, לפי הוראות סעיף 337 לחוק העונשיין. יש לציין כי נאים 1 ו-2 הושמו, בנוסף לעבריה הנ"ל, גם בעבריה לפי הוראות סעיף 204(א) לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה-1965 (כנוסח בתקופה הרלוונטית).
7. ביום 13.8.17 הודיעו כל הנאים לפני בעבודות כתב האישום המתוון והורשו, על יסוד הודהתם זו, בעברות שבנן הם הושמו כאמור. הסדר הטיעון כלל גם הסכומות במישור העונשי-מהותי. בענייניו של נאים 1 הוסכם לעתור לענישה שתכלול מאסר בפועל לתקופה של שלושה חודשים (שניתן לשאתו בדרך של עבודות שירות) וכן מאסר על תנאי וקנס; ובענייניו של נאים 2 הוסכם לעתור לענישה שתכלול מאסר על תנאי וקנס. בעניינה של הנאשנות הוסכם לעתור לקבלת תסקير שירות המבחן, שייתיחס בין השאר לשאלת הרשעתה בדיון. העתירה לקבלת תסקיר התקבלה, ועל כן עניינה של הנאשנות הופרד מעניינם של נאים 1 ו-2.
8. גזר הדין, כאמור בעניינם של נאים 1 ו-2, ניתן ביום 30.10.17. בגזר הדין נקבע כי הסדר

הטיעון אליו הגיעו הצדדים הינו בגדר הסביר ועל כן על בית המשפט לכבדו (ר' בפסקה 23 ואילך לגור הדין). עונשיהם של נאשמים 1 ו-2 נגזרו אפוא בהתאם. בשאלת הפיצויים - שלגביה לא הגיעו הצדדים להסכמות - נקבע כי אין מקום להטילים. זאת, נוכח העובדה שבמקרה להיליך הפלילי התנהל הליך אזרחי, שהסתומים בהסכם פשרה אשר במסגרתו נפסקו לעצבונו של יהונתן ז"ל ולירשו פיצויים בסכום כולל של 1.5 מיליון ל"י.

9. לא לモותר להוסיף ולצין כי בשולי גזר הדין - נוכח טענה שהועלתה במסגרת הטיעונים לעונש שלפיה גרם המדרגות המ██וכן עדין מותקן במקום התאוננה וממשיך לשמש את הקהל הרחוב - הורית לב"כ המאשימה להעביר העתק גזר דין זה ליווץ המשפט לעיריית תל-אביב. זאת, על מנת שהעירייה תנקוט בכל הצעדים הנדרשים, במסגרת תפקידה וסמכויותיה, כדי להבטיח את בטיחותם של המשתמשים במקום.

טסקירים שירות המבחן:

10. כאמור, בית המשפט נעתה לבקשת הצדדים להורות על עירicit תסקיר שירות המבחן בעניינה של הנאשםת, אשר יתיחס בין השאר לשאלת הרשעתה בדיון. בתסקיר הראשון, הגם שירות המבחן תיאר את הנאשםת כאישה משכילה, נעדרת עבר פלילי, נורמטיבית וערכית בתפיסותיה, הוא ציין כי הנאשםת מתקשה ליטול אחריות מלאה על מעשה ולגלות אמפתיה. לפיכך שירות המבחן התקשה לתמוך בבקשת הנאשםת לbijtol הרשעתה, הגם שהמליץ על ענישה מוקלה בדמות 140 שעות של"צ.

11. להבדיל, במסגרת התסקיר המשלים התרשם שירות המבחן כי חלה הגשמה ביכולותיה של הנאשםת להתבונן באופן ביקורתי על בחירותיה, וכן כי בדיעבד הchèלה הנאשםת לזהות פגמים בהתנהלותה המקצועית. הנאשםת אף הציגה בפני שירות המבחן את הסכם הפשרה בהיליך האזרחי, שבו היא נשאה בחלק ניכר מהפיצויים, וכן מסמכים שלפיהם הרשעתה תמנע ממנה הגשת מעמדות לתפקידים שונים ברשויות המקומיות. מצבור נתונים אלה הובילו את שירות המבחן, בסופו של דבר, לסבירה כי יהיה זה נכון לשקל אתbijtol הרשעתה של הנאשםת בדיון, תוך הגדלת מכסת היקף שעותת השל"צ שיושת עליה ל-200 שעות.

ראיות הצדדים לעונש ועיקר טיעוניהם:

ד.

הריאות לעונש:

(1)

12. ב"כ המאשימה בבקשת העיד לעונש את גב' נעמי גפן, אמו של יהונתן ז"ל, אך בסופו של דבר לא עשתה כן (ר' בפרוטוקול, עמ' 24 שורה 9). יחד עם זאת יש לציין, כי גב' גפן ליוותה את ההיליך לפניי ואף העידה במסגרת הטיעונים לעונש בעניניהם של נאשמים 1 ו-2. עוד יש לציין, כפי שנקבע בಗזר הדין, כי "חרףocabha הרוב עקב מותו של יהונתן, גב' גפן נשאה את דבריה בבית המשפט בדרן מרשימה ובאופן תרבותי ומואפק" (שם, בפסקה 4).

13. ב"כ הנאשםת העיד מטעמה של הנאשםת שני עדים לעונש: מר יוסף דוכן וכן איל אינגבר. השניים העידו על מקצועיותה של הנאשםת ועל יושרה, כפי שבאו לידי ביטוי לאור שנות היכרות מרובות, וכן על רוחב ליבם והtagisostota לפעילויות התנדבותית.

ב"כ הנאשמת אף הגיש, באותו הדבק דברים, מסמכים לא מעטים, דהיינו: דיפלומה, מכתב הערה ותעודות הוקהה על התנדבות שבייצה (ומבצעת) הנאשמת דרך קבע (ר' המוצגים ס/1 עד ס/7).

עיקר טיעוני ב"כ הצדדים: (2)

.14. בהתחשב בנסיבות העניין ובתוכן הסדר הטימקיו התמקדו טיעוני ב"כ הצדדים בעניינה של הנאשمت בסוגיית הרשותה, כאשר ב"כ המאשימה עטרה להורת הרשותה על כנה ואילו ב"כ הנאשמת עתר לביטולה.

.15. ב"כ המאשימה הדגישה את אי-נטילת האחוריות מצד הנאשמת, כפי שהשתקפה בתסוקיר שירות המבחן, וכן את המלצה שירות המבחן המסיגת קמעא במסגרת התסוקיר המשלים. עוד הדגישה ב"כ המאשימה את חשיבותה של הרעתה הרבבים בעיריות כגון אונס, כאשר על בית המשפט להעביר מסר ברור בדבר סטנדרט זההירות הנדרש מבוטלי עסקים ומבעל תפקידים דוגמת הנאשמת. לטעמה, הימנעות מהרשותה במקרה זה עשויה להעביר מסר סלחני ושגוי לציבור. בנוסף, כך לטענת ב"כ המאשימה, הנאשמת לא השכילה להוכיח פגיעה קונקרטית בעיסוקה בעקבות הרשותה בדיון, ועל כן גם תנאי זה - הנדרש לביטול הרשותה - אינם מתקיים בעניינה.

.16. יחד עם זאת, ב"כ המאשימה צינה, בהגינותה, כי הרף התחתון של מתחם העונש ההולם בגין ביצוע העבירה בה הורשעה הנאשמת אמונה עומד על אי הרשותה (ר' פרוטוקול, עמ' 26 שורה 24 ואילך). ב"כ המאשימה אף הוסיפה צינה את נסיבות הקולה בעניינה של הנאשמת, ובהן חלוף הזמן מאז אירוע התאוננה והיעדר הרשותות קודמות.

.17. ב"כ הנאשמת, מצידו, הדגיש את נורמטיביות חייה של הנאשמת, בחמשים שנות חייה, ואת החרטה אותה היא חשה תוך השתתפותה בצער משפחתו של יהונתן ז"ל. חרטה זו באה לידי ביטוי מעשי החל באמירות הנאשמת במשפטה וכלה בהסדר הפיזי המשמעותי ששולם על ידה, בניגוד לנאים אחרים שלא נטו אחריות במישור האזרחי.

.18. בהדגשו כי חלקה של הנאשמת הקטן יחסית אל מול הנאים האחרים והמיוחס להם, סתר ב"כ הנאשמת את טענת המאשימה לפגיעה באינטרס הציבורי עם ביטול הרשותה בדיון, במיוחד אל מול הפגיעה שתיגרם לטענתו במישרין לטענתה של הנאשמת ולהתלת עונש של"צ.

.19. ב"כ הנאשמת עתר אפוא לאיום המלצה השירות המבחן, לביטול הרשותה של הנאשמת ולהטלת עונש של"צ. לבסוף הנאשמת, בדברה האחרון לעונש, דיברה בהתרגשות רבה. הנאשמת הדגישה כי היא נוטלת אחריות על מעשה, מצערת עליהם ומשתתפת בצער משפחתו של יהונתן ז"ל.

ה. דין והכרעה:

.20. הכלל המשפטי הוא, כמובן, כי משחוכחו בבית המשפט עובדות המגבשות עבירה פלילית - בין לאחר שמיית ראיות ובין על-פי הודהת הנאשם - על בית המשפט להרשיע את הנאשם בעבירה הרלוונטיות. יחד עם זאת, בהתאם לתנאים שנקבעו בע"פ 96/2083 כתוב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב (3) 337 (1997) (להלן - הלכת כתוב), רשאי בית המשפט לנ��וט בדרך של ענישה ללא הרשותה.

.21. בהלכה כתוב נקבע, כי הימנעות מהרשותה אינה אפשרית בהתאם לתנאים מצטברים: ראשית,

על ההרשעה לפגוע פגעה חמורה בשיקום הנאשם, **ושנית**, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה מסוימים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים (שם, בעמ' 342).

.22. במקרה דנא מתקיימים שני תנאים אלה, באופן מובהק במיוחד בכל הקשור לתנאי השני. יוטעם כי חלקה של הנאשם בפרשנה דנא, כהשתקפותו הן בעבודות כתב האישום המתוקן והן בהסתכנות הצדדים במסגרת הסדר הטיעון, הינו הקטן ביותר. בהקשר זה אף יזכיר, כי במסגרת הסדר הטיעון עתרו הצדדים בשותף לקבלת תסוקיר שירות המבחן, שיבחן את שאלת הרשעתה של הנאשם בדיון. בנוסף, הנאשם נתלה אחריות של ממש על מעשה, לא רק במילים אלא גם במעשהם, דהיינו: בהסכם הפיצויים לעזבונו ולירושים שנערכו במסגרת ההליך האזרחי.

.23. אין מחלוקת כי מדובר בנאשمت בת 50, שבعبارة אין הרבה ושכעולה מהראיות לעונש אף פעליה וממשיכה ופועלת למען החברה. כעולה מהתשקير המשלים, הרשעתה בדיון של הנאשם תשפייע על המשך הקריירה המקצועית שלה, ועל רקע זה המליץ שירות המבחן - בסופו של יום - לשקל בחייב את ביטול הרשעתה. בנסיבות אלה, ובהתחשב גם בחלוף הזמן ובוואדייה בבית המשפט, יש מקום לקבל את עתרת הנאשם לביטול הרשעתה; ובהתאם להטיל עליה עונש ללא הרשעה.

.24. לא לモור להוסיף ולצין כאן, כי לאור הערת בית המשפט בשווי גזר הדין - אודות הטענה שגרם המדרגות עדין מותקן במקום התאונה ומשיר לשמש את הקהל - התקבלה התייחסות מטעם עיריית תל-אביב, שלפיה כיוון אין בידי העירייה כל'i אכפת לפיקוח על גרם המדרגות או לפירוקו משומש שבמקום פועלות חנות בגדים אשר אינה טועונה רישוין עסק. עוד נטען כי **"לכאורה אין מדובר בשימוש חריג לפי חוק התכנון והבנייה כך שגם לא ניתן לתקן נושא זה באמצעות"** (ר' במסגרת ההודעה בבקשה מס' 21). ב"כ המאשימה אף הוסיפה מצידה, כי מאז התאונה הוספו למעקה גרם המדרגות אנקים, שתרמו לבטיחותו, וכן הותקנה מעלית משא כך שהמדרגות משמשות את העובדים בלבד ולא את הקהל הרחב (ר' שם).

.25. ואולם, קשה לקבל קוו טיעון זה. כפי שתואר בעבודות כתב האישום המתוקן, הסיכון מגרם המדרגות התבטה במספר פרמטרים, לרבות עומק בלתי מספק של שליחי המדרגות וגובה בלתי מספק של המערה; והכל בנגדוד לחוק. מכאן ברור, שגם השימוש שנערכו בגרם המדרגות - לפי הנטען בהודעת הפרקליטות - לא פתרו את סוגיית הסיכון הנש�� ממנה, גם אם הסיכון צומצם "רק" לעובדי החנות המשתמשים בגרם המדרגות.

פשיטה אפוא כי על העירייה למצוא את המסגרת החוקית המתאימה על מנת לפעול לסייע גרם המדרגות המסוכן, שקיים ידוע לה היטב, או לכל הפלחות לתקןו. יתר על כן - ובהקשר לעניינה של הנאשם - חוסר פעולתה של העירייה בעניין גרם המדרגות, במשך כל הזמן שחלף מאז התאונה, מעמיד באור חומרה שונה וקל בהרבה את הטענה בכתב האישום, שלפיה מעשי הנאשם הם אלה שגרמו לעירייה להימנע מלטפל בجرائم המדרגות, וממילא תומך במסקנה כי יש לקבל את עתרת הנאשם לביטול הרשעתה בדיון.

.26. אשר על כן אני מורה בזה על ביטול הרשעתה של הנאשם ומתיל עליה עונש, ללא הרשעה, של שירות ל佗עלת הציבור בהיקף של 200 שעות. השירות יבוצע, בהתאם לתוכנית שגבש שירות המבחן, במועדן חברותי "אקים" ראשון-לציון, בתפקיד של מדריכת חברותית, החל במועד שיקבע שירות המבחן.

mobher bahwa לנאשمت כי אם היא לא תמלא אחר הוראות צו השירות יהא בית המשפט רשאי לבטל את צו השירות ולהטיל עליה, במקום צו השירות, עונש נוסף.

.27 גם בשולי החלטה זו - כמו בשולי גזר הדין - אני מורה לב"כ המאשימה לוודא העברת העתק ההחלטה ליוו"ץ המשפטי לעיריית תל-אביב, על מנת שהלה יווודא כי כל הנדרש בעניינו של גرم המדרגות יבוצע. כאמור בפסקה 25 דלעיל, מדובר בجرائم מדרגות שכבר נגרמה בעטיו תאונה קטלנית ועל העירייה - שבתחומה נמצא מגע זה - לעשות כל שבאפשרותה להסרתו או לתקןו.

המציאות תשליך ההחלטה זו לשירות המבחן וליוו"ץ המשפטי לעיריית תל-אביב.

ניתנה היום, כ"ז تموز תשע"ח, 10 ביולי 2018, במעמד הצדדים.